

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Núm. 1995 ——— Any XXXIX

BARCELONA 23 DE MARÇ DE 1917

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ——— Atrassats: 20

REFRANER POPULAR

«Quan les barbes del veí vegis pelar,
posa les teves a remullar.»

CRÒNICA

Diners i toros

STEM a la porta de la nostra redacció. Són les deu de la nit, la segona hora decisiva per a l'ànima turbulenta i fruidora de la ciutat. De cinc a set és l'hora del vici per a la virtut, de la consumació dels adulteris, de la marxa dels idilis

cap a la consumació, de les inquietes i alegres dones que treballen a preu fet en els galants amagatalls. El sexe, de cinc a set, s'ajunta amb la clandestinitat sentimental. A les deu, no. Aleshores el vici comença la seva franca ascensió. I resulta curiós precisar com el pecat de la carn va creixent amb les hores. La *demi-vierge*, surt a les cinc, l'adúltera a les sis, la mig professional a les set, la cocota a les vuit, la professional a les nou i a les deu, totes. Quan arriba la matinada, amb la darrera hora apareix la darrera de les pecadores.

Tanquem la digressió per a tornar a dir que ens trobavem a la porta de la nostra redacció a les deu de la nit. Passava la gent cap els teatres, els cafès s'omplien, els cines xuclaven la gentada, al «Excelsior», començaven les seves vetllades coreogràfiques. Donava l'impressió de que eren acabades totes les preocupacions i de que Barcelona celebrava una festa que's tanca tots els dies a la matinada i torna a encendre's amb els becs de gas.

—Avui, dia de Sant Josep, entre toros, cines i teatres, Barcelona s'ha gastat mig mil·lió de pessetes.—ens diu l'amic que ens acompanya.

—Es possible.

—Comptem després lo que representen aquestes dones de plaer i de luxe que passen. Són milers de dones que beuen les exquisides begudes, que agoten les cartes dels restaurants i obtenen els seus honoraris. Tot aquest exèrcit de Citerea ¿sabeu la força de circulació monetària que desenrotlla? Observeu, ademés, que totes posseeixen el seu «renard», l'abric de vellut, el berret sumptuós i les amagades robes de seda. Cada nit, el vici fa un emprèstit a la ciutat.

Tot allò oferia un espectacle de sensualisme extraordinari. Barcelona, com el Caire, com Anvers, com Buenos Aires, com tots els ports de mar luxuriosos i gronxadors, es llençava a les paganes fruïcions, oblidant-se dels grans dolors del món i dels seus propis. El meu amic seguia amb el seu monòleg:

—Fam? Pot-ser sí que n'hi ha. Engunies econòmi-

ques? Indubtablement, també. Però mai Barcelona ha donat una sensació de riquesa com ara. De riquesa i de indiferència per tot lo que no sigui guany o plaer. S'ajequen grans hotels, s'obren bancs, s'omplen les places de toros, no s'hi cab en els cafès i restaurants, a cada porta de cada cine es produeix un desordre, i davant de la multitud de femelles afrodisiaques, un pensa si s'haurà multiplicat l'energia viril de Barcelona. En canvi, tot se apuja, es diu, ja ho sé; però si tot s'apuja, tot es paga.

En aquell moment, passà un torero que digueren era el *Gallito*. El seguia mitja rambla i el contemplava, badoca, l'altra mitja.

Aquí està la nostra diferencia i la nostra virtut. En una altra ciutat espanyola això seria la simbolització del «*pan y toros*». Doncs, aquí, el pa són diners. El pa és de pobles famèlics i miseriosos. De pa, aquí, ens en sobra, i cerquem diners. Quan els tenim, ens en anem als toros, que no són toros, precisament, sinó dinar copiós, reservat llibertat, tango amb libacions, espectacles de sensualitat, feminitat quotidiana i al diumenge, toros.

Fins quan han vingut unes missions quaresmals per a recordar que som cendra i que estem en dies de cendra, han hagut de donar sermons per a homes sols.

***

Per tot això, quan han arribat les noves d'aqueixa revolució russa puritana i sobria, Barcelona, la ciutat jacobina, no ha tingut una joia massa intensa. Som en uns dies que si tornés aquell Frederic de Prussia que volia otorgar als seus súbdits la llibertat de consciència i la llibertat de violació, el ciutadà barceloní—el republicà i el regionalista—preferiria, posat a triar, la llibertat de violació.

I si l'ha interessat una mica l'avenç dels francesos, ha estat perquè amb això recobrava el plaer dels primers dies de guerra, de moure banderetes, examinar mapes i seguir tropes. Una mica de cine que li serveix cada matí el diari. Perquè en el fons de tot francòfil i de tot germanòfil hi ha el desig de guanyar la guerra per a tenir una alegria i celebrar-la. Tothom pensa en el sopar de la victòria. El tractat de pau, aquí, es convertiria en una carta de restaurant i en unes visites als llocs no sants.

PARADOX

Del Jardí dels humoristes

EL «TIMO» DEL XÒFER

ELL i ELLA surten d'un restaurant de mala nomenada i es paren un moment a l'acera.

Un auto s'apropa amb el lletreret de «libre».

Ella.—Fa bona nit. ¿Anem a donar una volta en automòbil?

Ell.—Anem. (Fa una senya al xòfer, el cotxe s'atura i pugon). Puja, macal... Unes quantes voltes pel Park, ben a poc a poc... Enteneu? Ben a poc a poc...

Un cop l'auto ha marxat, ELLA s'agafa, tremolant, del braç d'ELL:

Ella.—Verge santa!... Ara sí que l'hem feta bona!...

Ell.—Què?... Què't passa?...

Ella.—El xòfer!

Ell.—Què vols dir «el xòfer»?

Ella.—Es el meu marit!

Ell.—Bufal... Què dius ara?... Es el teu marit aquest xòfer.

Ella.—Sí, amic, meu. I ha sentit com me deies: Puja, macal

Ell.—Cristol... Cristol... Oh, i jo que li he dit que anés ben a poc a poc...

Ella.—Vès si no's pensarà que ets el meu amant!...

Ell.—Bé, bé... és que encara no ho sóc!

Ella.—Per ell és igual; m'has dit «maca», m'has ficat en el cotxe, li has dit que anés ben a poc a poc... Tu mateix t'has delatat.

Ell.—¿Per què no me ho adverties que el teu marit era xòfer?... Hauríem llogat un penco.

Ella.—Ai, Déu meu!... Com ho fem ara?... I lo terriblement gelós que és el meu home!...

Ell.—Però és estrany, també, que no t'hagi dit res quan havem pujat, haven-te reconegut.

Ella.—Això és lo que'm fa més mala espina, veus?... Això és que's vol venjar, fent-nos víctimes de alguna desgracia.

Ell.—(Espantat).—Ah, no!... Vaia unes bromes!... Jo salto del cotxe.

Ella.—No facis disbarats, que et podries matar; lo millor que podem fer és trucar als vidres per a que s'aturi i aixís que estigui parat, tu per una portella, jo per una altra, toquem el dos, cames ajudeu-me, i el deixem plantat.

Ell.—Tens raó; ben pensat.

(Truquen, l'auto es para i ELL i ELLA van per a escapar-se en distintes direccions.)

El xòfer.—Eil... murriet!... on và? .. I els quartos?

Ell (deturant-se i tremolant).—Quant li dec?...

El xòfer.—Cinquanta pessetes, tarifa mínima, i si no li agrada li diré d'una altra manera.

Ell (afluixant la mosca i anant-se'n escorregut).—Teniu, teniu. No us enfadeu.

(Entretant ELLA s'ha tornat a ficar a l'auto.)

El xòfer (a ELLA, tancant la portella del cotxe).—Molt bé, noia. El rós ja està despatxat, ara anirem pel moreno. On li has donat cita?

Ella.—Al «Lyon d'Or».

BEAUBY

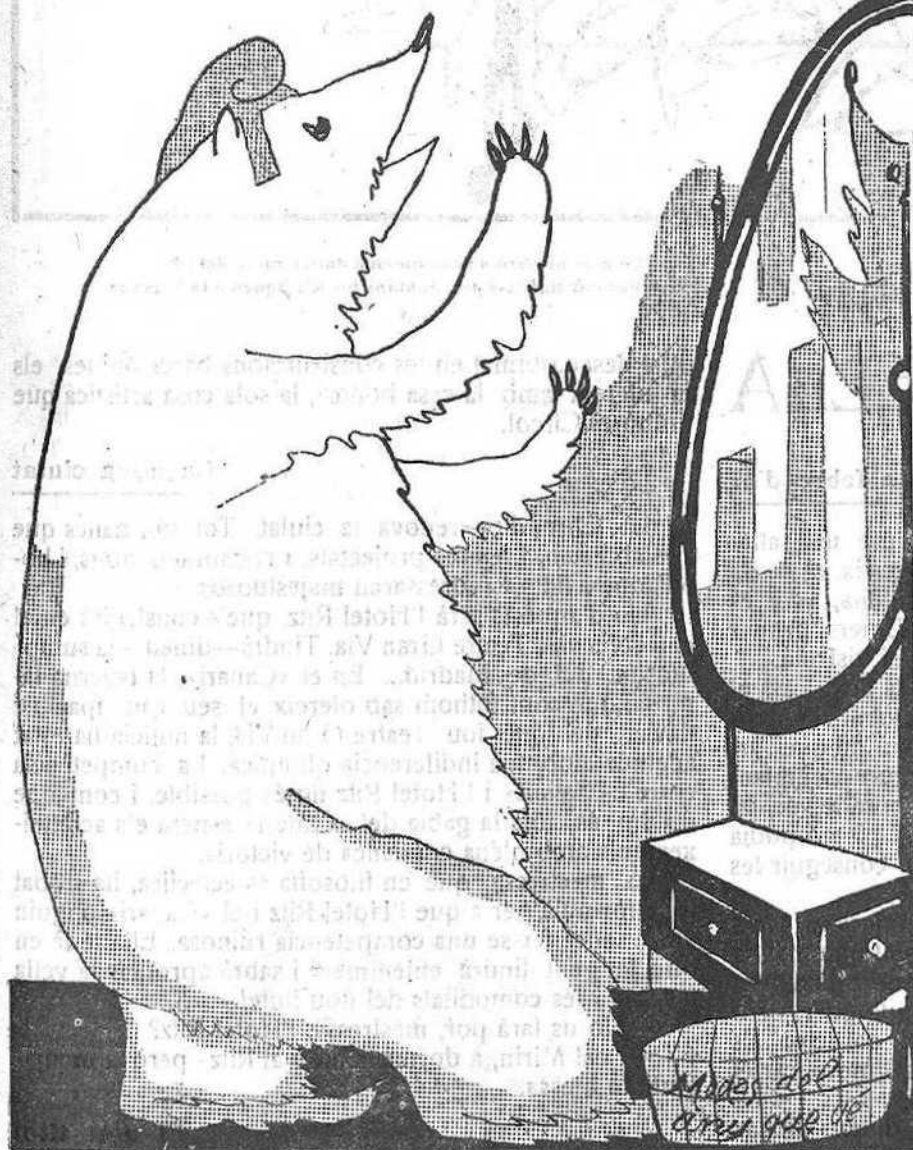
Un diàleg edificant:

El Marquès.—Necessito de precis deu mil pessetes abans del vespre.

El Banquer.—Tan depressa?

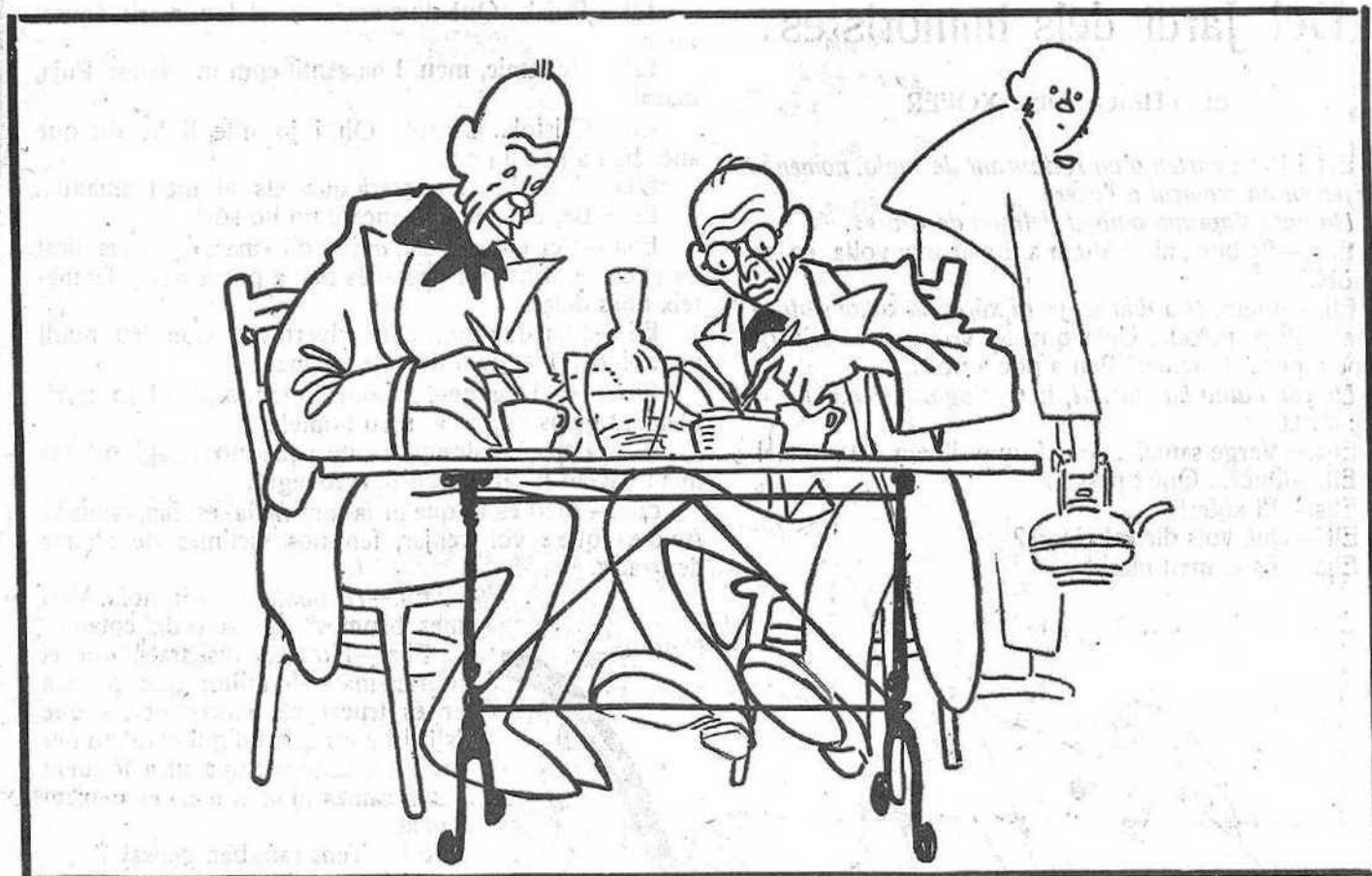
El Marquès.—Ja li diré en confidencia: són per a pagar el rapte de una senyora, que s'ha de verificar aquesta nit.

El Banquer.—Doncs, per a aquests negocis no cedeixo diners... Només els treuria si es tractés de la meua senyora.

RUSSIA

—Sí, que faig golgi... Ben bé que m'estaria el gorro trigi!...

ESPURNES DE LA GUERRA

—Com és que ara s'acostumen a donar sucre del tí?
—Perquè així els parroquians no se'l fiquen a la butxaca.

A CAU D'ORELLA

La febre d'or

En Narcís Oller podria tornar a escriure una altra *Febre d'Or*. Barcelona creix, edifica, s'enriqueix, es llensa a les carnalitats i al goig multiforme. Barcelona, avui, és un despatx, una arcova i una sala de jòc. Diners, primer i després vida pecadora. El senyor treballa i disfruta.

A la Rambla ha quedat descoberta la nova casa al costat del Royal. El primer pis ha estat llogat al Círcol Artístic per trenta mil pessetes. Mai hauríem dit que l'art pogués donar tant, ni un propietari treure semblant quantitat d'un pis, però les coses estaven posades de tal manera que'l Círcol Artístic sense aquell pis no podia pagar trenta mil pessetes, ni el propietari aconseguir-les de lloguer sense el Círcol Artístic.

El propietari és en Roldós que és un artista. L'art d'En Roldós té una finura i una plasticitat que mai ha conseguit el de tots els socis del Círcol. Entre ell i aquest s'havia fixat el preu de 24.000 pessetes de lloguer, però arribà el dia, i abans de firmar el contracte participà als representants del Círcol que havia pensat modificar el preu, pujant-lo de 24.000 a 30.000 pessetes.

La Junta del Círcol se reuní i acordà—diuen—donar un vot de confiança al president i de desconfiança an En Roldós.

Però el Círcol deu pagar-les content, perquè En Roldós, que ha tingut en la construcció de la casa un bon

gust desacostumat en les construccions barcelonines, els hi ofereix amb la casa bonica, la sola cosa artística que tindrà el Círcol.

La nova ciutat

La febre d'or renova la ciutat. Tot són bancs que s'estableixen, i teatres projectats, i restaurants nous, i hotels que aviat se redressaran majestuosos.

Un d'aquests serà l'Hotel Ritz, que's construirà en el vell solar del Teatre Gran-Via. Tindrà—diuen—la sump-tuositat del de Madrid... En el «Canari», la taverna famosa, que com tothom sab ofereix el seu cau apacible davant del que fou Teatre Gran-Via, la noticia ha estat acollida amb una indiferència olímpica. La competència entre'l «Canari» i l'Hotel Ritz no és possible, i com que no ho és, tota la gabià del «Canari» espera els aconteixements amb plena confiança de victòria.

La mestressa, que en filosofia és eclèctica, ha trobat ja la fórmula per a que l'Hotel Ritz i el «Canari» puguin viure sense fer-se una competència ruïnosa. Ella té fè en que la gent tindrà enteniment i sabrà aprofitar la vella taverna i les comoditats del nou hotel.

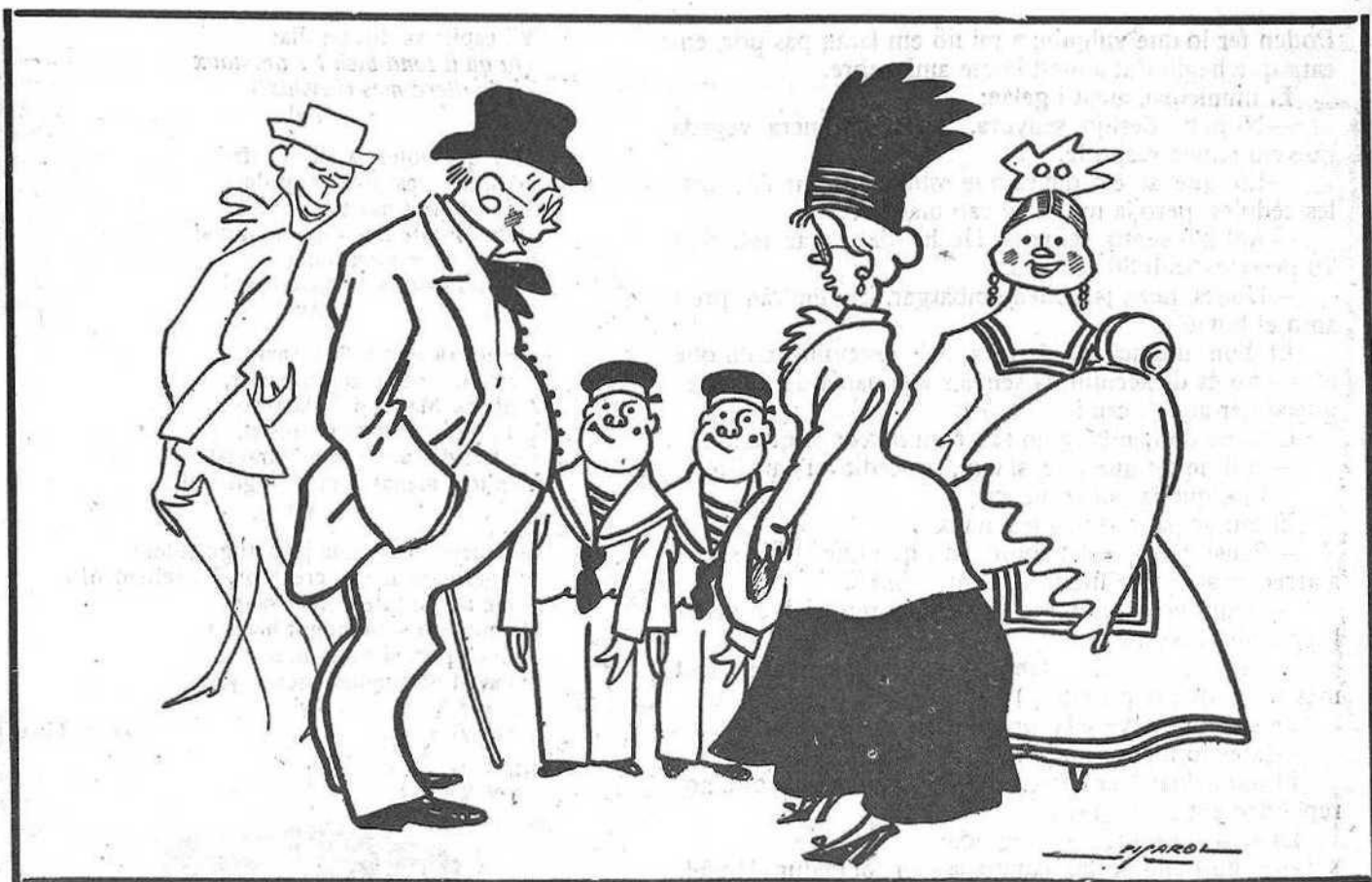
—No us farà por, mestressa, l'Hotel Ritz?

—I cal Mirin, a dormir aniràn al Ritz, però a menjar vindran a casa.

El nou títol

El Gotha barceloní ha estat augmentat amb un marquesat, el de Caldes de Montbuy, otorgat als senyors de Sanllehy.

— Quins nens més macos! Que són bessons?
— Sí, senyor... Tots dos.

Feia temps que aquesta executoria estava entretinguda a Madrid, però un geste del senyor Sanllehy, geste de patrici, digne del duc d'Osuna, ha fet que's recordessin altra volta els mèrits i serveis que'ls feien dignes d'integrar la noblesa catalana.

L'Associació de la Premsa necessita per a la construcció de noves cases barates un préstam crescutíssim, de més d'un milió de pessetes. El bancs posaven obstacles i el senyor Sanllehy se presta a ésser garantia. Els periodistes, agraïts, han ponderat semblant generositat, parlaren d'ella al rei i han vist com l'antic expedient de noblesa tornava a marxar i un nou títol augmentava les genealogies patricies.

Troblem que aquest títol—un títol del deute—hauria d'haver estat de comte i no de marquès, perquè som a la ciutat dels comtes i perquè de tots els comtes coneguts el nou fóra el verdader...

A la Casa Gran...

UN FUNCIONARI MODEL

Pugen els comissionats les escales del quart pis. Un municipal els acompanya.

Són els senyors de l'Agència Executiva. El municipal representa l'Excelentíssim A juntament. El bon home, sota la gastada pobresa de son uniforme, sent la dignitat del moment. Ell és, una vegada a la vida, quasi tant com un Marquès.

Pugen els comissionats a un quart pis, quins estandants no han tret la cèdula. Truquen, posen la cara ferotge. El municipal, des de dalt de tot de la seva somniosa magestat, llença una mirada trista damunt les taques de l'uniforme.

Es troben davant d'una senyora que no està per orgues.

La diplomàcia... executiva de l'agent executiu comença a desenrotllar tota la meravella de ses argucies un xic administratives, un xic menaçants. La paraula *embarg* deixa sentir, mal amagada, en mig de l'amabilitat del parlament, les seves lluentors sinistres.

—Sí, senyora. Ja li dic. Nosaltres ara tenim ordre de embargar, podem embargar. Tot pot arreglar-se, no obstant, si vostè està disposada a pagar lo que deu a l'Ajuntament.

—Mirin: ja veuràn, siguem clars. El meu marit és absent de Barcelona, i sóc jo qui ha d'arranjat aquest afer.

Poden fer lo que vulguin; a mi no em faràn pas por, encara que hagin dut aquest home amb sabre.

El municipal, atent i galàn:

—Ni jo ho desitjo, senyora. Seria la primera vegada que em tenien respecte.

—Lo que sí els dic és que estic conforme en pagar les cèdules, però la multa de cap manera.

—Ah! Ho sento, senyora. Ho ha de pagar tot. Són 76 pessetes amb 80 cèntims.

—Doncs, miri; ja poden embargar. En tindran prou amb el bufet?

El bon municipal, darrera dels executius, com que ell no ho és d'executiu, fa senyals a la dama de que segueixi per aquell camí.

L'home de l'embarg no sab com atacar la qüestió.

—Ja li he dit que puc, si vull, procedir a l'embarg.

—I jo, que ja pot començar.

El municipal es frega les mans.

—Pensi que jo estic autoritzat i que tinc poders per a arreglar aquesta qüestió com me sembli.

—Doncs vostè dirà. Mentres tot se redueixi a pagar les cèdules més barates.

—Miri, li posaré a tant. (Aquí una quantitat bastant més baixa que la primitiva.)

La senyora, esverada, pregunta:

—Ja és lo menys que puc pagar això?

El municipal, per darrera dels executius, li fa que no, repetidament, amb la mà.

La senyora reprèn, desseguida:

—Si no m'ho fa més barato, ja s'en pot endur el bufet.

No em convé.

El municipal torna a fregar-se les mans.

Hi ha una breu conversa entre els altres senyors.

—Farem lo que no podem.

—Li rebaixem les cèdules. Li està bé a 36'60?

La senyora interroga amb els ulls al bon municipal.

Aquest, amb el cap, li fa que sí, que ara està bé.

La senyora paga. Els senyors i el municipal es despedeixen.

Als dos minuts, el municipal torna.

—Senyora, he tingut molt gust. Sempre a sa disposició. Ja sab que jo...

Etc., etc., etc.

Senyor Mendiola: No podria haver per a aquest bon funcionari una bona creu, com la de l'Alcalde?

Lletra d'un Gitano soldat⁽¹⁾

Gitanos meus, quina desgana

Tinch a ser lluny de la tartanal

Nos fan un ranxo tant dolent,

An aqueix brut d'e regiment,

Qu'hom creuria menjar farnat...

Ayl noys, qu'es trist d'esser soldat!

Ayl

Quan han apres qu'eri calet,

M'han ficat perruquer squilet,

Som lo sol de la companyia!

(1) Del llibre rossellonès *Fariboles*, que acaba de publicar-se.

Y'l capità va dir, un dia:

«Jà qu'il tond bien les animaux,

«Il équilibrera mes chevaux!»

Ayl

Mes, que voleu, a mi m'enfada

D'esser tancat tota l'anyada;

Això me pot pas estar al cap!

Me'n fom de traco que fa mina!

Per ballar la xinxirinxina,

Cal pas galons de sparadrap!

Ayl

De marxa venim de tornar.

Com, su'l camí, per li parlar,

Amb En Manel del Mariano

Un poquet me som arrestat,

De fart de ranxo m'han tractat

Y m'han menat com... un gitano!

Ayl

Los meus mals cada jorn augmenten!

Ay, germans meus, crech que'm rebenten!

A me fer tant de dolent sang.

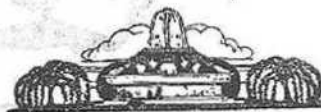
De moreno som vingut blanch,

Y tinch por, si dura un brinet,

Qu'aviat no tingueu més noyet!

Ayl

CARLES GRANDÓ

Quatre receptes per un caixó de puros

Això del tabac de contrabando està a l'ordre del dia. Avui ningú fuma d'estanc; a donar l'exemple per a defraudar al Govern, en aqueix punt concret del tabac, tothom hi és. Avui fumen de contrabando des del més modest dels carrabiners fins als directors de les Duanes.

S'en reb tant, de tabac d'estranguis, a la nostra Barcelona, que els encarregats d'expendre'l, no sapiguient com treure-se'l de sobre, han adoptat un sistema nou.

El sistema és com segueix:

Agafen l'*Anuari de Barcelona*, comencen a mirar noms de senyors respectables, i a tot aquell qui, per les senyes, els sembla que té l'aspecte d'esser fumador i senyor de cabals, li envien una caixeta de cigarros o unes lliures de *La Competidora*. Mes tard passen a cobrar-ho.

Heu's-aquí que l'altre dia, un metge molt conegut que viu als Aixamplis, va rebre un caixó de puros de aqueixos—bastant bons per cert—acompanyat d'una carteta que deia:

«Molt senyor meu: Encara que vostè no me l'ha demanat, em permeto enviar li aquests cinquanta *Carunchos*, convençut de que sabrà apreciar-ne la seva exquisida aroma. Junt amb la capsula trobarà la factura, que puja quatre duros. De vostè atent i afectíssim, etc.»

El nostre metge, qui havent estat molts anys als hospitals de París, s'encomanà la fina espiritualitat dels bromistes francesos, va contestar immediatament a l'aixerit «contrabandista» en aquests termes:

«Molt senyor meu: Encara que vostè no ha vingut a la meua consulta ni he tingut el gust de visitar-lo al seu domicili, em permeto enviar-li, adjunt, quatre receptes: una pel mal de ventre, una pel mal de queixal, una pels tifus i una pels desarreglos menstruals, convençut de que sabrà apreciar-ne la llur eficàcia i de que en quedarà tant content com jo dels seus tabacs. I com que el preu de aqueixes receptes són quatre duros, estem en paus. De vostè afectíssim s. s. etc.»

Com poden veure, el doctor no és dels que baden... ni dels que fumen *amb pipa*.

L'Hospici

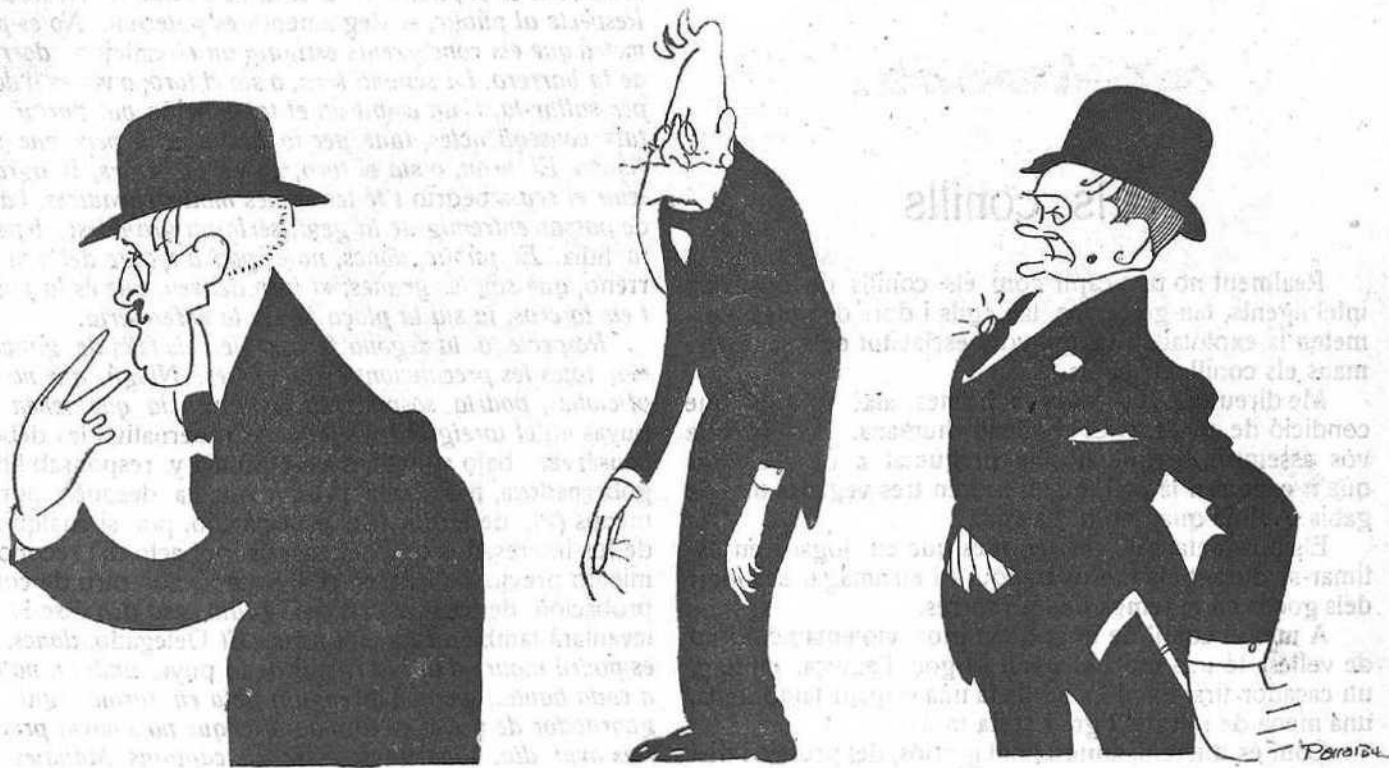
No és pas que vulgui pintar-me-les de savi; però jo entenc que una ciutat, pel greu fet d'ésser-ho una ciutat, ha d'ésser molt mirada amb totes les seves coses; o sinó, que no s'hi posi. Cal, ademés, que tingui tot lo que necessita; com l'arrós a la valenciana. Ja ho crec! Una ciutat —diguéssim—sense el seu carretonet dels goços, per a que'ls rancis que no tenen calendari sàpiguen, sense haver d'anar-ho preguntant pel veïnat, a tall de xafarder o faldilletes, quan som a l'estiu; i sense barraquetes de consums per a que tot lo que mengis i beguis hi passi per les «barraquetes», lo mateix pot ésser-ho una ciutat, que una taula d'aigua-i-sucre.

Sí, senyor; puix tingues per ben entès, que una ciutat no és pas—i que ha d'ésser, sant cristià!—com un quarto de mals endreços; que, a lo millor hi veus una esparde-nyota vella o bé un parell de mitjons per sorgir, sobre d'un banc-de-cantis dels temps de les auques; d'aquells temps feliços que un mocador de butxaca passava de pares a fills, com la trencadura; i que les dones anaven amb monyo alt. I cà, berret! Tot lo contrari; les ciutats han d'ésser del temps; com les criatures. I si no ho poden ésser, que pleguin.

Una xarxa de fil-ferros elèctrics, que sembla, anant pel carrer, que passis per sota d'unes graelles; i homes que caminen depressa, com si s'haguessin deixat la petaca a casa; heu's-aquí una gran urb; i aquesta gran urb té de tot; com el diagnòstic dels ratos d'un malalt de febra. Uns bastiments rodons i sense «tapar», on, a voltes, hi veus «picadós» enlaire a tall de safareig; cases de vuit replans; per a que cada replà es faci els seus pisos a pailletes. Uns pisets que surten—tirant llarc—a estadant per rajola; puix que hi viuen atapeïts com si visquessin a dins d'un cartutxo de calderilla; i xalets tocant la muntanya—o bé sense tocar-la; que entre els xalets n'hi han de molt tímids.—Que'ls vells rics tenen el Círcol per a treure's anys de sobre? Això rail els vells pobres tenen l'Hospici per a treure-se'ls de sota; i una cosa va per l'altra; ve-t'ho-aquí.

Què dius què? Romanços! Per a que ho sàpigues, per a entrar-hi a l'Hospici has de provar, mal sigui aguantan-te l'alè, que ets un vell de debò; que no és pas queel facis, com l'aiguardent d'herbes, que te'l pots fer tu mateix. Has de garantir, ademés, bon comportament; i no has de «patir» de res; només de miseria; per a que'ls altres mals no t'hi puguin fer la «cuantra». Mira-t'ho com vulguis.

Oh! i no't creguis, d'hospicians n'hi han de peu y de

Don Angel.—Es veritat que he tornat a matar a Jesús, però, en canvi, he ressucitat el Teatre Català.

Els altres.—Sí, senyor; i per a celebrar-ho, diumenge que vé tots a dinar al Park.

cavall; com de «cipals». Els primers llueixen un gaiato de reglament amb una virolla reforçada, per a que no s'esmoli; i els segons van en una mena d'auto de dugues rodes i «mitja»; sense benzina ni... taques, i amb un va-i-ve de braços, que quan marxen, vistos de lluny, sembla talment que molguin cafè.

Si? doncs t'han aixecat ben bé la camisa; a «riscos» de que t'encostipis. Has de saber que de tant en tant—que Nostre Senyor ja s'ho fa venir bé—algún ricatxo, un d'aquests ricatxos que ja'ls tenen fets, a l'estil de moltes sastreries, s'oblida de respirar; i aleshores els hospicians van al enterro, tivats com moços d'esquadra i amb un ciri més o menys trencat; i sempre hi ençaliven alguna «deixa»; sí; estrenen espadenyes o bé hi cau algún conillot, que se'l cruspeixen tot mastegant pare-nostres, per a que Déu els augmenti la caritat... i els conills. Déu els faci bons!

Ahl però l'Hospici, aquí on el veus, l'Hospici amb el seu tradicionalisme d'antigualla, és el gran papu de les criatures rebeques. Ja ho crec, burrangol! Si tenen més por a l'Hospici els bordegaços, que sentir cantar al «sereno» a mitja nit.

L'altre dia, sense anar tan lluny, l'altre dia, al arribar jo a casa, el meu menut, plorant com un marrà que plori, i amb cada llàgrima com una mà de-morter, va i em diu.

—Ecolta, papa, què també tens clau de l'Hospici, tu?

—I ara, Paul—vaig fer jo estranyat.—Què t'has tornat boig? Bé, i perquè m'ho dius ara això?

—Perquè hi trencat un plat—va fer esporuguit.

—I perquè tu has trencat un plat haig de tenir jo la clau de l'Hospici? No'n volia saber d'altra!

—Oh! perquè la mama m'ha dit que aquesta tarde anirà a trobar a un senyor, per a que m'hi tanqui. Oi, papa meu, que tu m'obriràs?

JOAQUIM MALLEU

Els conills

Realment no puc capir com els conills de bosc tan intel·ligents, tan graciosos, tan agils i durs de potes permeten la explotada i vergonyosa esclavitut dels seus germans els conills de gabia.

Me direu que tots moren; homes, això és més que condició de conill, ja és condició humana. Però lo que vos asseguro, perquè ho he preguntat a un d'aquells que'n compren la pell, que'n moren tres vegades més de gabia. Àdhuc quan no hi ha veda.

Els bosquetans no pensen més que en jugar i en estimar-se durant els mesos tranquils i en amagar-se i fogir dels goços en el temps de les caceres.

A més el conill de bosc quan mor violentament i no de vellesa té una mort elegant. El goç l'aquica, ell fuig, un caçador tira: Pam! La bestia fa una elegant tamborella, una mena de salt del tigre i resta mort.

Com és diferent, aquest final gloriós, del prosaic i trist del pobre conill de gabia. Al conill de gabia hi han dones que'ls maten donant-los-hi una clatellada. Altres els hi burxen el coll com si encontres de conills fossin tocinos; les de més enllà els agafen per les potes del

darrera els fan giravoltar i plaf! els hi esclafen el cap contra el lllindar.

Però encare n'hi han de més cruels, són aquestes les que'ls hi buiden un ull i els deixen penjats, cap per avall, de la figuera perquè perdin la sang gota per gota. I tot això davant la gabia de la mare que'ls ha parit, cansada de donar llogigades a la voracitat dels homes i que per no veure l'espectacle se tapa la cara amb les orelles.

Conills de bosc! no vos diu res la revolució russa? no vos diu res l'empresonament cruel de tants germans vostres? A l'arma doncs, conills de bosc!

Un cop tots sigueu lliures s'haurà acabat el menjar herbes ordinaries; verdures d'horta a tot past i raims i àdhuc patates fregides.

GLOSARI

«REGLAMENTO DE LAS CORRIDAS DE TOROS»

Les disposiciones vigentes complementarias del Ministerio de la Gobernación, o sia la Real Orden per a reglamentar las condiciones que han de reunir las enfermerías y las puyas que se utilicen en la suerte de varas, encara no s'han posat en vigor.

El dia que s'hi posin en vigor, si és que arriben a posar-s'hi, serà una verdadera revolució desde arriba, que s'armarà a l'art del toreo.

En el tal Reglamento hi han ordenacions de les tres classes de feres de que's compón tota correguda. La primera fera és el públic, després el bou i després els toreros. Respecte al públic, el Reglamento és paternal. No es permetrà que els concurrents estiguin an el callejón, darrera de la barrera. La segona fera, o sia el toro, a voltes li dona per saltar-la, i un embit an el tal callejón pot portar fatals conseqüències, tant per la bestia com pels que s'hi fiquen. El brau, o sia el toro, no vol empentes, li agrada tenir el seu albedrío i té les cames molt trencadices, i això de passar entremig de la gent, seria un gran destorb per a la lidia. El públic, doncs, no es podrà moure del seu terreny, que són les grades; el toro del seu, que és la plaça, i els toreros, ja sia la plaça ja sia la enfermeria.

Respecte a la segona fera, o sien els fills de ganaderia, totes les precaucions estan preses. Ningú, que no fós aficionat, podria sospitar la importancia que tenen les puyas an el toreo. El Delegado Gubernativo las deberá conservar, bajo su inmediata custodia y responsabilidad gobernadora, hasta una hora y media después, por lo menos (?), de terminar el espectáculo, por si cualquiera de los interesados que deben asistir al acto del reconocimiento previo, solicitaren se llevara a cabo otro de comprobación, del cual, en tal caso (quin caso deu ésser?) se levantará también acta en forma. El Delegado, doncs, no es podrà moure d'allí al costat de la puya, amb un notari a cada banda, perquè prenguin acta en forma legal. El guardador de puyas és un nou ofici que no s'havia previst fins avui dia. Vindràn a ésser els capitans Manas de aquestes eines tan delicades, al mateix temps que tan compromeses. El largo d'aquestes llancetes se medirà con el escantillón... con el escantillón modelo, haciéndolo de las tres aristas desde su base a la punta, y no desde el centro

BL RUS I BL GERMANÓFIL

—El tenia dintre de casa, però mireu,... ja l'he caçat!

de [la base... han de medir precisamente 29 milímetros (cabals) en los meses de abril a septiembre, y 26 en los de octubre a marzo, i *treient-ne tres pels novillos que encara tinguin la llet al morro. Aquestes pules seran selladas, precintadas, encajonadas, embaladas y ligadas, i diran «frágiles» an el peu del mànec. D'aquesta manera el bou sab a lo que s'exposa, el picador sab lo que punxa i el carnicer l'endemà sab què pot vendre la carn sencera.*

En quant a la tercera feta, o sia el torero, també el paternal Reglamento hi ha tingut tots els miraments per a evitar tota controversia. Primerament la enfermeria. An aquest joc de torear és la cosa més indispensable. El botiquín estará bien surtido, diu el Reglamento, i té raó. Que's compri l'arnica a l'engròs, i de lo altre ja s'en cuida el metge. Además del personal de servicio, habrá doce servidores destinados a levantar a los picadores. Aixís és que el picador pot caure tan sovint com vulgui, que sempre anirà ben servit. Los espadas sólo podrán llevar dos mozos de estoque cada uno, però portant-ne una a cada mà, són quatre espases, que no és mala carta. Cuando el caso sea imprescindible, podrán usar largas... lo que vol dir fogir, que no deixa d'ésser una gran defensa; està prohibido de tirar-hi fruites, llegums, pedres i altres frioleres, i si bé hi ha un article que diu: Que el matador deberá estar solo, delante del toro, en el último tercio (solitud un xic perillosa); en canvi afegeix el mateix article que si lo considera preciso pot cridar an els banderilleros perquè li treguin la bestia i l'ajudin a bé morir, aixís que li hagi donat prous burxadades.

Com se veu, tot està previst per a la defensa de les tres feres: públic, toreros i braus. Ara els cavalls, que són els únics que no tenen culpa de res de lo que passa, ja no tenen tanta defensa d'aquest Reglament de Real Orden. A més d'aquell suor d'agonia, degut al sol de la nostra terra; d'aquelles tripes esbocinades que tant color donen a la festa, i d'altres detallets de gran cultura, n'havem llegit un en una protesta que ha fet la Societat d'Animals i Plantas, que si no es rectifica demà mateix, és un detall edificant.

El fet és aquest:

Quan un cavall no vol sortir, perquè li han hagut de cosir els budells, li punxen els ulls amb una llanceta, i aixís el cavall, ferit pel dolor, no sab on el porten ni per on camina.

Si això es confirma, com podria ben ésser, i continuem anant als toros, ja ens poden declarar salvatges per Decret, i encara en faràn poc, perquè els salvatges protestarien i no voldrien ésser dels nostres.

XARAU

Anar a veure un sàinet d'En Rusiñol, és sempre anar a passar una estona ben aprofitada. Quan ho fem, ja sabem per endavant que hi hem de riure i que, entre rialla i rialla, se sentirà punxat el nostre cor per aquella burxadeta de dolça emoció i aquell pecigolleig de fina ironia a que ens té acostumats l'afortunat autor d'*Els Jocs Florals de Canprosa*. I el sàinet estrenat darrerament al «Novedades» amb el títol de *A cà l'antiquari* és una obreta tan graciosa, tan amablement simpàtica pel seu fons poètic i sentimental i per la seva vestimenta satírica de bona mena, que en tocant a somriures,

emocions i pecigolleigs, deixa satisfet al més exigent dels espectadors. D'una hora lluny s'endevina que el qui ha escrit aquell devassall de xistos i d'escenes còmiques és un senyor que, además de tenir la mà trencada en fer dialogar els tipus més pintorescos, coneix de debò la matèria de que tracta, o siguin les antiguitats, i davant d'una verge plena de *trenyines dignificades*, no faria com aquells savis arqueòlegs del sàinet, que s'equivoquen de vuit segles.

En aqueixa obreta l'acció hi és molt senzilla, pot-ser massa senzilla, segons alguns; però la veritat és que l'assumpte no donava per a més, i com que allí l'assumpte i l'ambient són el tot, ben mirat és millor que no hagi sigut enfargada amb *enredos* de picardia comedigràfica, cosa que En Rusiñol, per altra part, hauria pogut fer per a donar gust als estragats, que per a això és mestre, i que no ho ha volgut fer, pensant que quedava millor deixar-la en una simple faula escenificada. I que la faula és ben original, ben plena de sentiment i ben tractada, ho demostraren els aplaudiments amb que fou rebuda pel públic. Temps a venir els historiadors crítics del nostre teatre catalogaran l'aixerit sàinet d'En Santiago Rusiñol amb la qualificació de «bibelot segle xx».

En l'interpretació tots estigueren bé, i molt particularment les senyores Baró (A.) i Vila, i els senyors Tor i Barbosa.

El decorat encertadíssim, de veritat, de llum i de color. El mestre Vilomara mereix una efusiva felicitació per aquella esplèndida botiga d'antiquari antic, que no s'assembla de res a *La Vicaria*.

—Ja fa uns dies comencen a cridar l'atenció dels ramblistes els grans cartells anunciadors de la temporada de primavera en el «Liceo». Condensant els aconeximents que en ells s'hi auguren, apuntarem: Operes: *Mefistofele*, *Lucrecia*, *Manon*, *Roberto*, *Gioconda*, *Amleto*, *Traviata*. Directors: Padovani i Sabater. Tenors, Palet i Schipa; barítons, Crabbé i Segura; baixos, Muñoz, Nicoletti i Kormann; sopranos, Farry, Nieto, Pol, Storchio, Vallin-Pardo i Ninón; mezzo-sopranos, Bianchi i Lucci. Inauguració, el 7 d'abril.

—Al «Victoria» ha obtingut un gros èxit el mestre Serrano amb la seva sàrquela *La canción del olvido*, obra de poques pretensions, però que ha servit meravellosament al compositor per a lluir les seves grans facultats d'enlairada inspiració i d'experta traça. El bon aculliment ha sigut sincer, espontani, gran i merescut.

L. L. L.

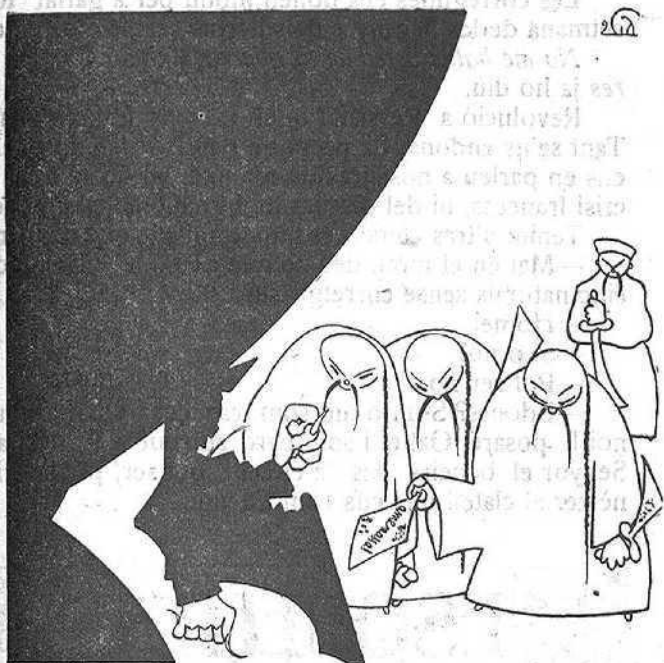
Decididament l'*Español* és el Club dels disgustos.

Quan encara es recordava tothom del que donà al *Barcelona* denunciant-li al jugador Garchitorena com a ianqui, ve diumenge, juga amb l'*España* i me li clava un altre disgust derrotant-lo per 1 a 0. *Habrás vist!*

Res, que'l Club roig ja tenia el Campionat gorja avall i ara no sabem si se l'haurà de pintar al oli o al petroli.

Perquè és el cas que amb el resultat del diumenge i en la situació que està el *Barcelona*, que li manquen jugar una pila de partits, no sabem si's pot donar com a Campió a l'*España*, encara que guanyi al *Inter*, cosa no tan fàcil com an alguns sembla. Además, si l'*Español* guanya al *Sabadell*, encara pot aspirar a ésser el primer. En fi, que no voldríem ésser dins la pell dels individus del Comitè de la Federació, perquè, arreglin-ho com vulguin, veiem difícilíssim que

—Quan valgu veure que s'hi ficaven els xinos
ja ho valgu dir: això portarà cua.

UN «CORRIDO» A LA FRESCA

—Mai més!... mai més m'embolico amb se-
nyores casades!

d'aquí a tres dies puguin sapiguer qui es calça el Campionat.
I si no ho saben aviat d'acord amb el reglament de la Fe-
deració Espanyola, ha de quedar Campió el mateix de l'any
passat o sigui el *Barcelona*. Espeterrant, veritat?

Seria molt xocant que, després de posar-li tants obstacles
per a arribar a primer, encara resultés el Club blau-grana
Campió per dret propi.

Però no'ns allarguem en disquisicions que'ns portarien
massa lluny, i anem al partit de diumenge.

Figurin-se que an el pobre Caselles li fan mal en una
cama, i figurin-se que ell continua amb tota l'abnegació
d'aquest món jogant a peu coix, aquí caic i allí m'aixeco. Ve-
ritat que això hauria d'haver animat als seus per a fer algun
goal?

Doncs no, senyors. Jogaren més malament que mai. I, és
clar, perderen. Els de l'*Español*, però, també estigueren de-
sastrosos. Creguin que allò semblaven aprenents i no joga-
dors de primer equip.

Nosaltres que encara conservavem l'impressió del matí en
el partit entre el *San Sebastián* i'l *Barcelona*, que fou esplèn-
dit, bonic i ben jogat, quan entràrem al camp de l'*Español*
i vegérem a totes aquelles cafeteres pegant puntades de peu a
la pilota amb tanta mala sombra com sabien, ens vingueren
ganes de cridar: Vòlta'ls! i entornar-nos-en cap a casa.

Però el deure imperatiu de l'informació vista i viscuda
que és com la fem nosaltres—no com molts periodistes que
l'agafen de segona mà—ens retingué en el nostre lloc d'honor
i aguantàrem aquella llauna fins al final, en el que un bullit
que armaven els de l'*España* per a que'ls deixessin tirar un
penalty que'ls feia falta per a empetar, donà un resultat con-
traproduent, ja que'l partit s'hagué d'acabar sense *penalty* i
amb la cua entre les cames tots plegats.

Sort que'l dia de Sant Josep ens revinguérem amb un altre
partit amb el *San Sebastián*, amb que'ns obsequià el *Bar-
celona*.

Allò és art i elegància i domini del *balón*, que diuen a
Madrid. I al ensem, allò és jugar amb valentia, però amb
noblesa. Com aquests donostiarres voldríem que fossin tots
els jugadors dels nostres primers equips.

El *Barcelona*, jogant amb ells, se creixia també, tornava
al seu joc clàssic de combinació, sense brutalitats—de les
quals mai abusa—atacant amb aquell *savoir faire* a que'ns té
acostumats quan juga amb equips que, com ell, fan futbol i
no altres coses.

I la prova més evident de lo interessant dels dos partits
foren els resultats: 1 a 0 a favor del *Barcelona* el primer, em-
pat 2 a 2 el segon, i la satisfacció amb que'l públic abandona
el camp amb aquella recança de que s'haguessin acabat tan
aviat uns plats tan selectes.

Hip

Joselito

Servidor no sé si és boig; ara, que si llegeix un altre
vegada les revistes taurines de corregudes com la de di-
lluns passat s'hi tornarà, no'n té dubte.

Un ximplet diu que sant Josep li telegrafia des de el
cel oferint li un seient a la dreta de Déu nostre Senyor;
un altre com que no pot escriure, fa punts suspensius i
avisa als lectors que sobre els dits punts hi col·loquin els
ditirambes que vulguin, que tant exagerats com siguin
no seràn lo que han de ser.

Alexandre Magne conquerint l'Àsia als vint anys? puàl

Com han d'anar tots els marins mercants neutrals...

Napoleón a Tolón, als Alps, a les planes de Italia? Fuí!
Mozart? Jal jal jal

JOSELITO

Aquell tregui gallejant, aquells passi naturals i de pit
i assegut a l'estrep o agenollat com si en comptes de
passar un brau passes la custòdia... Això! això!

No sé qui digué que a Espanya faltava un home. Ja el
tenim. Res de Costas, ni de Ganivets, ni de Mauras, Le-
rroux, Samblancats, Cambós, ni res.

JOSELITO

Toros y pan. I si pa no pot ésser, passarem amb un
llonguet, amb lo que no passarem és sense braus.

Les corregudes ens donen molíu per a garlar tota la
setmana de les haçanyes dels herois vestits d'or i seda.

No me hable usted de la guerra, això no. El gran Aza-
res ja ho diu.

Revolució a Rússia? I què! L'avens francès i anglès?
Tant se'ns endona. La presa de Bagdad? I a mi què? No
ens en parlem a nosaltres de tot això, ni de això ni de la
crisi francesa, ni del discurs de Lloyd Georges, ni de res.

Tenim altres afers més importants de què ocupar-nos.
—Mai en el món, des de que és món s'havien donat
cinc naturals sense corretgir-se?

—Home!

—Si o no?

—Pot-ser no.

—I doncs? Som o no som castiços? Quan tingui un
noi li posaré Gallet i son pare assegut a la destra del
Senyor el beneirà des de el cel i pot-ser, pot-ser li farà
néixer al clatell una cua com de xino.

Que vagin a peul

Per a tractar de si deuen incloure's en el pressupost tantes
o quantes mils pessetes per a gastos d'automòbil dels regidors,
la darrera sessió municipal va durar fins a les
cinc de la matinada.

Això és sacrificar-se.

Sacrificar-se per Barcelona?

Sacrificar-se per les pessetes!

Espurnes?

Aquests dies hi ha hagut veritable pànic en
la dolça i neutral Barcelona.

El pànic venia dels mercats; ni a la pescate-
ria hi havia peix, ni les carniceres tenien carn.

Fins ara menjavem car i dolent, però men-
javem. ¿D'ara endavant què succeirà?

Sòrt que arriba el temps de les faves; que ja
ho diu la dita: Déu dóna faves a qui no té quei-
xals.

Han sigut delinqüents i posats a disposició del
Jutge dos recaders, pel pecat de portar de un
poble a l'altre cartes sense franquejar.

Això es manca de previsió.

Una altra vegada, en comptes de posar-se de Vich o de
Granollers, facin de recaders de Madrid a Barcelona.

Vès en Pol de «La Veu» si en du, de cartes, i mai li diuen
res.

El cine i l'aristocràcia.

A casa dels marquesos de Hijosa de Àlava, que són uns
senyors que estan eternament de juerga, s'hi donen sessions
de cinematografia en obsequi de les seves amistats.

Per aquells salons, extremadament concorreguts, se deia
que l'aristocràtica família feia cine «perquè no és gaire correcte
cel·lebrar ballaruges en plena Quaresma»

Inútil dir que els nostres jovencitos i jovencitas del gran

món barceloní estiguessen tots conformes «de tota conformitat» amb aqueixa apreciació tartufesca.

«El *cine* en plena Quaresma és més correcte... i s'hi disfruta més.»

No voldríem ofendre a ningú, però ens fa l'efecte que Barcelona necessita an En Muley Hafid ¿No troben? ¿No troben que estem una mica ensopits? Això del Marroc sempre és un recurs. I sí no, preguntin an En Romones.

—¿Revolució a Rússia?

—Sí, Ja era hora de que...

—Ja ho he vist ja. Aquesta revolució russa.

—Alto, Aquesta revolució de Rússia és, netament, una altra Revolució Francesa,

A França hi hagué crisi ministerial.

I aquí, en Casas Carbó es quedà sense acta. ¡Quines altes coincidències històriques!

L'*afició* barcelonina està d'enhorabona S. M. el *Gallito* s'ha dignat fer aquí, el dia d. Sant Josep, la mellor *faena* de sa brillant carrera artística.

¿Es de criticar? ¿Hem de dedicar alguna broma contra el *Gallito*, per a posar d'intellectuals i homes seriosos? No fóra just. Al cap i a la fi, el *Gallito*, com la ballarina de *La ciudad alegre y confiada* pot-ser és l'únic home de l'Espanya que compleix a consciència i amb saviduria son deure.

Segueix essent considerable l'èxit que cada dia obté a «Novedades» el *Jesús que torna*.

Per ara, aquest Jesús no s'ha donat compte de certes coses que passen a Barcelona on els mercaders... de carn estan fent de les seves. Perquè si se'n hagués adonat, més aviat seria el *Jesús que s'en entorna*... de fàstic!

L'Emiliano Iglesias ha estat a Logroño. ¿Que hi ha alguna acta escaducera, per aquelles terres?

La Comissió organitzadora del banquet an En Guimerà, reconeixent que era un disbarat celebrar aquest homenatge en un dia de treball, ha desistit del seu primitiu acord.

El banquet se celebrarà diumenge que vé, a la una de la tarde, en el Restaurant del Cassino del Park.

S'expenen tickets en diferents llocs; en la nostra Administració, entre altres.

Ja ho saben, doncs, els admiradors del poeta que vulguin o es puguin gastar deu pessetes.

La cosa s'anima.

En lo que va de setmana, a Barcelona, no's parla d'altra

... Tots meyoa els nord-americans.

cosa que de la revolució russa, de la retirada alemanya, de l'estupenda *faena* del *Gallito* i de la pròxima sortida del Número 2000 de L'ESQUELLA.

Aquest tuit d'aconteixements tenen, ara com ara, corpeses totes les voluntats del nostre poble.

I, inútil dir-ho, el que obtindrà un èxit més clamorós serà el nostre *Extraordinari*, un número esplèndid, resum històric de la vida catalana en el qual hi col·laboren més de seixanta firmes, entre escriptors i dibuixants.

Reflexió de un petit estudiant:

«No comprenc perquè l'Estat paga als mestres, si la feina ens la fan fer a nosaltres, els alumnes.»

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

TELÉFONO 4115

La setmana que ve es posarà a la venda

EDICIÓ POPULAR

A CÀ L'ANTIQUARI

PER

SANTIAGO RUSIÑOL

Preu UNA pesseta

OBRA NOVA

Edició de deu exemplars en paper

filtela, numerats i firmats per l'autor

L'home
de sa casa

PER SANTIAGO RUSIÑOL

Preu DEU pessetes

COLECCION DIAMANTE

TOMOS PUBLICADOS

1. J. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie. 2. — Doloras, 2.ª serie. 3. — Humoradas y cantares. 4. — Pequeños poemas, 1.ª serie 5. — Pequeños poemas, 2.ª serie 6. — Pequeños poemas, 3.ª serie 7. — Colón, poema. 8. — Drama Universal, poema, primer tomo. 9. — Drama Universal, poema, segundotomo. 10. — El Licenciado Torralba. 11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie 12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie 13. E. Pérez Escribá. Fortuna. 14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz 15. F. Urreola. Siguiendo al muerto 16. A. Pérez Noya. Los humildes. 17. S. Rueda. El gusano de luz. 18. S. Delgado. Lluvia menuda. 19. C. Frontaura. Gente de Madrid. 20. Miguel Mañosa. Un viaje a los infiernos. 21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra. 22. J. M. Matheu. ¡Rataplan! 23. T. Guerrero. Gritos del alma. 24. Tomás Lucero. Romances y otros excesos. 25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas. 26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra. 27. J. López Silva. Migajas. 28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos 29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos. 30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor. 31. M. Matos (Orzuelo). ¡Aleluyas finas! 32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes). 33. A. Flores. Doce españoles de la brocha gorda.	35. José Estremera. Fábulas. 36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas. 37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos. 38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño. 39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos. 40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea. 41. Jacinto Laballa. Novelas intimas. 42. — mas. 43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados. 44. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos. 45. Charles de Bernard. La caza de los amantes. 46. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde. 47. R. Altamira. Novelitas y cuentos. 48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli. 49. R. Soriano. Por esos mundos... 50. L. Taboada. Perfiles cómicos. 51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare. 52. J. Ortega Munilla. Fifiña. 53. F. Salazar. Algo de todo. 54. Mariano de Gavia. Cuentos en guerrilla. 55. Felipe Pérez y González. Peccata minuta. 56. Francisco Alcántara. Córdoba. 57. Joaquín Dicenta. Cosas mías. 58. López Silva. De rompo y rasga. 59. Antonio Zozaya. Instantáneas. 60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire 61. L. Taboada. Colección de tipos. 62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla. 63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.	64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato. 65. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campesador. 66. Vital Aza. Pamplinas. 67. A. Peña y Goñi. Río revuelto. 68. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios 69. Nicolás Estévez. Calandracas. 70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera. 71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias. 72. J. M. Bartrina. Versos y prosa. 73. F. Barado. En la brecha. 74. Luis Taboada. Notas alegres. 75. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta. 76. A. Zozaya. De carne y hueso. 77. X. de Montepín. Muerto de amor 78. Conde León Tolstói. Venid a mí... 79. A. Calderón. A punta de pluma. 80. Enrique Múger. Elena. 81. Luis Taboada. Signa la broma. 82. L. G. de Giner. La Samaritana. 83. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna. 84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana! 85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote. 86. A. Pastana (Gale). Cuentos. 87. Angel Guerra. Al sol. 88. T. Dostoiéwsky. Alma infantil. 89. E. de Amicla. Aire y Luz. 90. L. García de Giner. Valentina. 91. E. de Amicla. Manchas de color. 92. Voltaire. Zadig y Micromegas. 93. M. Ugarte. Mujeres de París. 94. Obras menores de Cervantes. 95. Obras menores de Cervantes. 96. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras. 97. Voltaire. Cándido. 98. Goethe. Las amarguras del joven Werther. 99. J. Benavente. Teatro rápido.	100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo. 101. J. León Pagano. La balada de los sueños. 102. A. Guerra. Polvo del camino. 103. Camilo Castello Branco. Maria Moisés. 104. Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña. 105. Antología taurina. 106. Manuel Carretero. La espuma de Venus. 107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino. 108. Ega de Quetroz. La nodriza. 109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra. 110. M. Sarmiento. Así. 111. Felipe Trigo. A todo honor. 112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París. 113. Fray Luis de León. La perfecta casada. 114. Jorge Manrique. Poesías. 115. El Abate Prévost. Manon Lescaut. 116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar 117. J. Givanel Mas. Devocionario poético. 118. Miguel A. Ródenas. De las majadas al Otero. 119. E. Marquina. Juglarías. 120. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte. 121. S. Ruñfó. Hojas de la vida. 122. A. de Lamartine. Rafael.

a DOS reales
tomo

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remeten l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravís si no's remet, ademés, un ral per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebalxes.

ARTRITISMO · REUMA · GOTA PIPERAZINA DR. GRAU

PÍDASE EN TODAS PARTES

LICOR BREA MÚNERA

CONTRA

- CATARROS
- TOSSES-BRONQUITIS
- EXPECTORACIONES
- ASMA Y DEMAS AFECCIONES DEL
- APARATO RESPIRATORIO

LABORATORIO MÚNERA
CASA FUNDADA EN 1875
BARCELONA

GUILLERMO PATTBERG

Importador de Maquinaria de toda
clase, Hierro, etc. :: Fabricante
de Quarniciones para Oardas

Teléfono 684 - Direc. tel.: Patberg
Cortes, 649, ent.º BARCELONA

BAZAR

DE LA

UNIÓN

Unió, 3. — BARCELONA

ÚTILS PER A ESCRIPTORI

:: TINTES SUPERIORS ::

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vias urinarias
Oálcos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA
LAMBIOTTE HERMANOS
Sustancia: Urotropina - Metaditione Iatramina - Formina

PÍDASE

folleto expli-
cativo. Muestras
a los Señores médicos

Agts. gen.: S. NAVARRO

Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

El millor remei per a curar el
ESTRENYIMENT CRONIC
i evitar les seves fatals conseqüencies és el

LAXOL AMARGÓS

Precisòs regulador de les funcions gastro-intestinals
Purgant vegetal suau-Laxant perfecte-Depuratiu sens rival
27 anys de gran èxit. - Proveu-lo i vos en convencereu
De venda en les principals farmacies

Refectorium

Brasserie

Rafinerie

Grillerie

Rambla del Mig, 36-38

:: Teléfon A 4646 ::

BLOCS NOTES
a dèu cènts.

Unió, 3

BAZAR DE LA UNIÓN

REFRESQUEU-VOS!

GUIDEU-VOS!

per dèu cèntims diaris,
bevent en les hores
de menjar alguna mine-
ralitzada amb

LITHINÈS

DEL

Dr. GUSTÍN

que dissolen l'àcid úric,
rentant els ronyons.

Una pesseta amb vint cts
la caixa de 12 paquets que
permeten preparar 12 litres
d'algua mineral

V. DA DE P. BONET

REPRODUCCIONES ARTÍSTICAS

FOTOLITOGRAFÍA

FOTOGRAFADO

TRICOMÍA :: AUTOTIPIA

Aribau, 9, interior

BARCELONA

JESÚS QUE TORNA A CAL ANTIQUARI

DAVANT D'UN CARTELL DEL «NOVETATS»

—Què diantre hi deu anar a fer, Jesús a ca l'anti-
quari?...